

Non-specialised nouns that function in the texts on economic topics have occurred as a result of reinterpretation of words formed by zero suffixation: розворот, відтік, навар, відкат.

Limited efficiency in economic topics is shown by substantives formed from nouns by suffixation: бізнесюк, парасолька, as well as composites (банкопад) and juxtaposites (маски-шоу).

The Ukrainian media discourse of the early XXI century is too sensitive to linguistic changes. The dynamics is characteristic of direct and abstract nouns that are used in economic papers and correlate with non-derivative and derivative substantives.

Key words: mass media language, nouns, economic vocabulary, figurative meaning, stylistic role, negative evaluation.

УДК 81'373.47:32

Д. В. Станко
Н. В. Чендей

СМІХ / LAUGHTER У СУЧАСНИХ АНГЛІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТАХ

У статті розглядаються семантичні особливості репрезентації абстрактно-емоційного концепту «смiх/laughter» у з позицій його ядерно-периферійної структури у сучасних англійських та українських політичних текстах. Концепт визначається як складне культурно марковане ментально-афективне утворення, яке має поняттєвий, образний та ціннісний зміст й актуалізується в словниках і політичних текстах різнорідними лінгвальними засобами.

Ключові слова: концепт, конотація, смисл, лексема, асоціація, вербалізація.

DOI 10.34079/2226-3055-2020-13-22-236-243

Взаємовплив політики й гумору відомий ще з античних праць Аристотеля та Цицерона. У вітчизняних дослідженнях вербалізацію страху та сміху як емоційних концептів сучасного українського дискурсу описав В. І. Кононенко [7, с. 62], І. І. Кімакович проаналізував сміховий дискурс [6, с. 38], концепту «смiх» у текстах української прози, драми та поезії початку ХХІ століття присвячена праця І. В. Данилюк [3], сміх і смішне у множині виміру висвітлюють філософські та лінгвістичні статті збірника «Докса» Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова [4] та багато інших. Прагматичні функції сміху аналізує Li-Chi Lee Chen [17], лінгвістиці емоцій та їх екстеріоризації присвячені праці В. І. Шаховського [12], А. Вежбицької [18], Д. Калуюну розглядає аспектуальність емоційних предикатів у японській мові [14].

На думку О. Селіванової, «концепт – це інформаційно когнітивна структура свідомості, певним чином організована та вбудована до колективної чи індивідуальної концептосистеми» [10, с. 318]. У статті абстрактно-емоційний концепт «смiх / laughter» розглядається з позиції його ядерно-периферійної організації, запропонованої Ж. Краснобаєвою-Чорною, тобто ядро концепту співвідносне зі словниковими дефініціями його вербалізаторів, а периферія – передовсім зі асоціаціями [9, с. 6].

Емоції належать до змістового фундаменту свідомості, організовуючи та спрямовуючи її. За допомогою емоцій суть людського буття відбивається у свідомості індивіда, регулюється і пізнається [8, с. 28], що пояснює зростання інтересу лінгвістів до емоцій, засобів їх концептуалізації та вербалізації. Лінгвістичне дослідження емоційних концептів передбачає аналіз їх номінації, дескрипції та експресії [12, с. 43].

Мета статті полягає у встановленні особливостей номінації, дескрипції та експресивної репрезентації абстрактно-емоційного концепту «смійх / laughter» у сучасних англійських та українських політичних текстах, що дасть змогу простежити сукупність значень мовних засобів, що номінують концепт, та виявити основні спільні та відмінні ознаки, що його формують.

Когнітивно-дискурсивний підхід до вивчення лінгвістичних явищ вже понад десятиліття є пріоритетним у сучасному мовознавстві й спонукає до спостереження, наукового опису та зіставлення особливостей концептуалізації та вербалізації емоцій-виразників ментальних світів носіїв української та англійської мов, їх проявів у відповідних політичних текстах двох різноструктурних мов, що й зумовлює **актуальність дослідження**.

Об'єктом дослідження є абстрактно-емоційний концепт «смійх / laughter», а **предметом** – засоби його номінації, дескрипції та експресії у сучасних англійських та українських політичних текстах.

Матеріалом для дослідження обрано статті, інтерв'ю, дебати, повідомлення, коментарі політичного змісту, які опубліковані у виданнях сучасної англомовної та україномовної політичної преси за останні 10 років, що актуалізують абстрактно-емоційний концепт «смійх / laughter».

Наукова новизна роботи визначається застосуванням когнітивно-дискурсивних методик аналізу, які дозволяють встановити зміст і структуру абстрактно-емоційного концепту «смійх / laughter» не лише у мовному, а й у дискурсивному просторах у взаємодії засобів його номінативного, дескриптивного та експресивного втілення.

Специфіка емоцій як об'єкта лінгвістичного аналізу визначається їх двоїстою мовною природою: з одного боку, емоція – це емоційне супроводження та оцінка змісту мовлення, з іншого – це об'єктивна реальність, втілена мовними знаками. Хоча переживання емоції є виключно особистим станом, її експресивний компонент є соціальним. Звідси випливає, що емоція інтегрує об'єктивне та суб'єктивне, образне та поняттєве, статичне та динамічне, дискретне та континуальне, універсальне та національно-специфічне у спілкуванні між людьми.

Емоційний концепт тлумачать як «етнічно, культурно зумовлене складне структурно-смісловне, ментальне, як правило лексично і/або фразеологічно вербалізоване утворення, що базується на поняттєвій основі й включає в себе окрім поняття образ, культурну цінність і функціонально заміщає людині у процесі рефлексії і комунікації предмети (в широкому сенсі) світу, які викликають пристрасне ставлення до себе» [8, с. 49].

У статті абстрактно-емоційний концепт «смійх / laughter» розуміється як складне культурно марковане ментально-афективне утворення, яке має поняттєвий, образний та ціннісний зміст й актуалізується в словниках і політичних текстах різнорідними лінгвальними засобами.

У Словнику української мови в 11 томах смійх визначено як вияв радості, задоволення, нервового збудження [11], однак, ця лексема, на думку В. І. Кононенка, далеко не в повній мірі передає той набір почуттів, переживань, емоцій, що супроводжуються смійхом [7, с. 133].

У корпусі української мови Лейпцизького університету найчастіше лексема *сміх* постає у словосполученнях з прикметниками *веселий, дитячий, щирий, веселий, дзвінкий*, у поєднанні з дієсловами *лунає, лунає, викликає, викликають*, а також у словосполуках з *радість, сльози, жарти, плач, кризь* [19]. В англійських текстах цього ж корпусу на діаграмі частотності вживання словосполучень з *laughter* зображено іменні лексеми *applause, fun, joy, love, tears, smiles, jokes*, ад'єктивну сполуку *full of* та дієслівні лексеми *burst, filled* [19]. Тобто в українських та англійських текстах абстрактно-емоційний концепт «сміх / laughter» сприймається через призму веселощів та сліз як виразників щастя і нещастя, однак для українця сміх частіше асоціюється зі звучанням і тими подіями, що його викликають, як ось: *Хай лунає всюди сміх дитячий щирий!* (http://vk.volyn.ua/news_36_9450_Naylunaevsyudismihdityachiyshiriy!.html), *Український журналіст влучним запитанням Путіну викликав сміх у зал* (<http://obrii.com.ua/main/7092-ukrayinskij-zhurnalist-vluchnim-zapitannjam.html>). В англійській картині світу сміх раптовий, уподібнений до вибуху (*burst into laughter*) або асоціюється з речовиною, що наповнює місткість (*filled, full of*), наприклад, *Their laughter filled the corridor...* (<https://dictionary.reverso.net/english-cobuild/Laughter+filled>), *All that I'm after is a life full of laughter, as long as I'm laughing with you* (<https://www.pinterest.com/pin/481744491361191910/>).

У сучасних англійських та українських політичних текстах «сміх / laughter» доводить до плачу як афективного стану щастя, як-от: *As Lemon began crying with tears of laughter, Wilson went on to depict what he thought a typical Trump supporter sounded like* (<https://www.foxnews.com/media/cnn-don-lemon-wajahat-ali-rick-wilson>), *Самотній Порошенко і його кава змусили українців у мережі плакати від сміху: «Друзі покликали»* (<https://znaj.ua/politics/245723-samotniy-poroshenko-i-yogo-kava-zmusili-ukrajinciv-u-merezhi-plakati-vid-smihu-druzi-poklikali>) або ж засмучує *Your thank you made me laugh in a sad way* (awate.com), *Клімкін про заяви представників РФ на суді в Гаазі: З них недобрим сміхом сміється весь світ* (<https://m.censor.net.ua/ua/tag/2017/oon/news/page/39>). Як відомо, реакція на будь-яку ситуацію може бути позитивною, негативною або ж нейтральною, власне протиставлення сміх-плач знаходимо у рядках *Or let the usual small town administrators run the show, sit back and be ready to laugh or weep a lot* (www.larchmontgazette.com), *Дипломати плачуть. Спочатку сміються – потім плачуть* (<https://ua.112.ua/interview/politychna-impotentsiia-viahroiu-ne-likuietsia-i-zelenskyi-vzhe-rozumiiie-vsui-bezporadnist-i-toksychnist-tsoho-parlamentu-521134.html>).

Як спосіб дистанціювання від реальності показують речення *Why do people laugh at misfortune?* (www.spectator.co.uk), *Українці унікальні вмінням сміятися крізь сльози* (<http://archiwum.polradio.pl/5/118/Artykul/247648>), де ситуація сміху над нещастям чи крізь сльози зображає психоемоційний вихід зі складної ситуації для суб'єкта, що є тисячолітнім надбанням людства сприйняття / несприйняття критичної ситуації, методом внутрішньої боротьби та спонуканням жити далі.

У трактуванні М. Р. Белгарокової, лінгвоконцепт «сміх» є виразником позитивної емоції, однак у політичних текстах він вербалізує негативні конотативні смисли: афективна реакція насміхання маркує безвихідь, наприклад, *«Якби вони орієнтувалися на деякі категорії громадян, на соціальні верстви, на соціальні групи, на регіональні групи, то, можливо, вони б перед ними відповідали. Якщо вони ніхто, то вони ніхто. Тому у них нервовий сміх і немає відповіді»*, – зазначив політолог (<https://newsone.ua/uk/programs/confrontation/protistojannja-raund-1-2510.html>), хибність припущень і рішень *Згадувати за курсу 30, стрибка цін та падіння економіки часи,*

коли політики говорили про злочинне посилення гривні і занижку інфляцію, будемо з нервовим сміхом (<https://blogs.pravda.com.ua/authors/vyshlinskyj/5e5e6c800e3e1/>), що, у свою чергу, призводить до наростання негачії до країни, іміджу політика, на пряму розвитку і т.д.

У політичних виступах «сміх / laughter» є традиційним проявом зверхності та зневаги, що засвідчують приклади *For now, we laugh their manifesto to scorn* (*vibeghana.com*), *Я дуже сильно сміявся, коли тут нам нав'язували ідею аграрної супердержави. Це як? Це те саме, що сказати «гарячий лід».* *Це Середньовіччя, куди нас штовхали* (https://zik.ua/news/2019/07/25/sylno_smiyavsya_z_idei_agrarnoi_superderzhavy_chaplyga_pazvav_ekonomichni_1613559), в яких через сміх маніфестується опозиційність до ідей, планів, прогнозів, дій і т.д. як об'єкта насмішок.

Як і у художніх текстах, у політичних сміється не тільки окремих індивід чи група осіб, а й ціле місто, країна, регіон, репрезентуючи точку зору суспільства, яку підтримує, поділяє автор висловлення, порівняйте: *I нас до себе підтягують, щоб Європа сміялася не тільки з них* (www.radiosvoboda.org), *Цього року, як завше, Одеса сміялася над своїми проблемами та негараздами* (www.chornomorka.com), *«China is laughing about this situation,» he said. «China, Russia, they all laugh about it.»* (<https://www.politico.eu/article/china-is-laughing-about-this-situation>).

Сміх як суб'єкт дії, жива субстанція, що може рости, любити, постає у реченнях *Не дуже любив сміх і наш реалізм* (<http://bukvoid.com.ua>), *A booming laugh shakes the building* (www.newsroom.co.nz).

В енциклопедії Британіка сміх розглядається як корективне покарання несоціальної особи суспільством, порівняйте, *In Bergson's view, laughter is the corrective punishment inflicted by society upon the unsocial individual: «In laughter we always find an unavowed intention to humiliate and consequently to correct our neighbour»* [16]. Однак сміятися в англійських політичних текстах з влади небезпечно, за таку діяльність настає відповідальність / насмішника карають, що значною мірою відбиває соціокультурну поведінку мовців-носіїв мови, наприклад, *North Korea won't let those who laugh at it go unpunished* (www.eurotopics.net), *If you simply laugh or shrug off tough talk from the U.S. president, you risk becoming a political liability* (southasiajournal.net).

В Україні успіх супроводжує навіть зроблені «на коліні» сайти, які висміюють можновладців. Професійні й не дуже професійні коміки все частіше роблять героями своїх скетчів і пародій політиків. Такий тренд: Україну накрила хвиля політсатири – продукти з таким ухилом стають все більш популярними як на ТБ, так і в Мережі [2].

В українських політичних текстах концепт «сміх» актуалізується як зброя, прояв боротьби та перемоги над опонентом, його діями, навіть режимами, що підтверджують приклади: *Сміх, що долає «велетів на глиняних ногах»: як гумор перемагав політичні режими* (<https://www.volynnews.com>), *Робота в уряді це серйозний бізнес, і сміх – це істотна зброя суспільства, яка обирає своїх друзів* (https://www.library.pl.ua/news/news_archiev/item/430/).

Для українця сміх з влади – це не тільки викриття недоліків, одна з форм самоствердження, протесту, боротьби, а й навіть передбачення. Так речення *Не хотіли шоколаду – тепер будемо реготати* (<https://rayon.in.ua/news/143117-ne-hotili-shokoladu-teper-budemo-regotati-shcho-luchani-pishut-pro-rezultati-viboriv-prezidenta>) через конотативні відтінки значень *реготати* вербалізує прогноз на погіршення ситуації, передає асоціативні смисли *сміху* і *плачу*.

Синонімами до слова *сміх* в українській мові визначено лексеми *хихітня*, *с. регіт*, *реготня*, *регітня*; *ФР. жарт*; *(хто) посміховище*; *(з кого) глум*; *ПР. СЛ. марна праця*,

кн. *безкорисне заняття; сміхотня, смішки; мн. СМІХИ, веселоці, розваги; (з кого) глузування; ід. СМІХ СМІХОМ, жарти жартами* [5]. В англійській мові синонімічний ряд до *laughter* охоплює 16 лексем *belly laugh, boff (or boffo), boffola, cachinnation, cackle, chortle, chuckle, giggle, guffaw, hee-haw, horselaugh, laugh, snicker, snigger, titter, twitter* [13]. І хоча, як правило, голосно сміятись людина може від щастя, у політичних текстах лексеми *roar* та його український відповідник *реготати* номіналізують негативні емоційні стани, як-от: *A roar of public outrage demands President Park Geun-hye step down immediately* (koreajoongangdaily.joins.com), *Сироїд: Багато експертів реготали над нормою про те, що президент є гарантом євроатлантичної інтеграції* (<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/siroid-bahato-ekspertiv-rehotali-nad-normoju-pro-te-shchorporoshenko-je-harantom-jevroatlantichnoji-intehratsiji-2492269.html>).

Голосному / гомеричному сміху протиставляється мовчання або хихикання *Однак нардеп спочатку просто мовчав і посміхався, а потім почав говорити про роль журналістів* (https://gazeta.ua/articles/politics/_posmihavsya-i-mahav-nardeptischenko-znovu-stav-zirkoju-internetu/937534), *Щоб не забути: як Тимошенко хіхікала над окупацією Грузії, а Яценюк ганебно мовчав* (https://siver.com.ua/news/shhob_ne_zabuti_jak_timoshenko_khikhikala_nad_okupacieju_gruziji_a_jacenyuk_ganebno_movchav/2015-08-12-17204).

У художніх творах «хіхікання» веселе, позитивне, порівняйте: *Тут він починає хіхікати стиха, гойдається з боку на бік, сміх його душить і не дає говорити* (М. Коцюбинський), *На те питання не тільки Грицько та Івась зареготали, а Галя крізь сльози хихикнула, таке воно здалося їм смішне* (П. Мирний), але у контексті політичних виступів чи коментарів ця лексема репрезентує зневажливе ставлення до суб'єкта, який сміється у такий спосіб або ж вербалізує прояви підлабузництва, меншовартості, як-от: *Не віддавай свій голос за тих, хто хіхікає, хто блазень або непрохідний!* (<https://wz.lviv.ua/news/387466-petro-poroshenko-u-chetver-perebuvatyme-na-lvivshchyni>), *Хіхікали обидва, але жарт свій зрозумів тільки Путін* (<https://www.unian.ua/politics/292938-hihikali-obidva-ale-jart-sviy-zrozumiv-tilki-putin.html>). В англійських політичних текстах *giggle* асоціюється з позитивними емоціями та уподібнюється до ядерного значення концепту «смійх / laughter» як виразника щирих емоцій щастя, радості, наприклад: *PM Netanyahu was all smiles and giggles* (www.israelam.com); *Elizabeth Cleverger giggles on stage as she is crowned at this year's Miss Fabulous Pageant* (www.herald-citizen.com), що підтверджує розбіжності у виборі тих чи інших лексем у формуванні асоціативних рядів носіями цих мов.

Результати дослідження засвідчили, що абстрактно-емоційний концепт «смійх / laughter» становить цілісну систему, складові якої не тільки взаємодіють між собою, а доповнюють одна одну, утворюючи концептуальне поле. Зміст концепту містить все, що людина знає про цей феномен, її емоції асоціації різного характеру.

Як репрезентант ментальності носіїв мови, концепт «смійх / laughter» вербалізує емоційне та абстрактне сприйняття суб'єктом дійсності. У статті висвітлено номіналізацію концепту на прикладі політичних текстів через призму лексем смійх, хіхікати, реготати/laugh, giggle, roar, у подальших наукових розвідках семантика та функціональні особливості «смійх / laughter» будуть описані з урахуванням значень жартувати, насміхатися, глумитися.

Вербалізація концепту «смійх / laughter» в українських та англійських політичних текстах здійснюється його ім'ям, членами синонімічного ряду, сформованими на їх основі вільними словосполученнями, а також фразеологізмами та ідіомами. Вільні й фразеологізовані словосполучення прояснюють зміст концепту на основі

метафоричного уподібнення іншим сутностям, які стануть об'єктом дослідження у подальших працях з цієї тематики.

Номінативні вирази розшифровують і виражають зміст концепту, розкривають особливості вербалізації емоцій, афективних станів у мовній свідомості особистості через призму політичного тексту.

Список використаної літератури

1. Белгарокова М. Р. Лингвоконцепты эмоций в современном русском, французском и кабардино-черкесском языках : дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.20 / Марианна Руслановна Белгарокова ; Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего образования «Дагестанский государственный педагогический университет». – Махачкала, 2017. – 263 с. ; Belgarokova M. R. Lingvokontsepty emotsiy v sovremennom russkom, frantsuzskom i kabardino-cherkesskom yazykakh : dis. ... kand. filol. nauk : spets. 10.02.20 / Marianna Ruslanovna Belgarokova ; Federalnoe gosudarstvennoe byudzhethnoe obrazovatelnoe uchrezhdenie vysshego obrazovaniya «Dagestanskiy gosudarstvennyy pedagogicheskiy universitet». – Makhachkala, 2017. – 263 s.

2. Бутченко М. Корреспондент : Вони сміялися за батьківщину. Політична сатира в Україні набула надзвичайної популярності [Електронний ресурс] / М. Бутченко // Кореспондент. – 2013. – № 3. – Режим доступу : <https://ua.korrespondent.net/journal/1488551-korrespondent-voni-smiyalisya-za-batktivshchinu-politichna-satira-v-ukrayini-nabula-nadzvichajnoyi-populyarn> ; Butchenko M. Korrespondent : Vony smiialysia za batktivshchynu. Politychna satyra v Ukraini nabula nadzvychainoi populiarnosti [Elektronnyi resurs] / M. Butchenko // Korespondent. – 2013. – № 3. – Rezhym dostupu : <https://ua.korrespondent.net/journal/1488551-korrespondent-voni-smiyalisya-za-batktivshchinu-politichna-satira-v-ukrayini-nabula-nadzvichajnoyi-populyarn>

3. Данилюк І. В. Концепт «смiх» як одна з ключових лiнгово-когнiтивних структурних одиниць у текстах української прози, драми та поезії початку ХХІ столiття [Електронний ресурс] / І. В. Данилюк // Прикарпатський вiсник НТШ. Слово. – 2015. – № 2. – С. 94–104. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2015_2_10 ; Danyliuk I. V. Kontsept «smikh» yak odna z kliuchovykh linhvo-kohnityvnykh strukturnykh odynyts u tekstakh ukrainskoi prozy, dramy ta poezii pochatku XXI stolittia [Elektronnyi resurs] / I. V. Danyliuk // Prykarpatskyi visnyk NTSh. Slovo. – 2015. – № 2. – S. 94–104. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2015_2_10

4. Докса : зб. наук. пр. з фiлософ. та фiлол. / Одес. нац. ун-т iм. I. I. Мечникова, Одес. гуманiт. традицiя. – Одеса : ОНУ iм. I. I. Мечникова, 2018. – Вип. 2 (30) : Про сакральне–2. – 218 с. ; Doksa : zb. nauk. pr. z filos. ta filol. / Odes. nats. un-t im. I. I. Mechnykova, Odes. humanit. tradytsiia. – Odesa : ONU im. I. I. Mechnykova, 2018. – Vyr. 2 (30) : Pro sakralne–2. – 218 s.

5. Караванський С. Практичний словник синонiмiв української мови [Електронний ресурс] : близько 20 000 синонiм. рядiв / С. Караванський. – 4-те вид., опрац. i значно допов. – Львiв : БаК, 2012. – 523 с. – Режим доступу : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001498 ; Karavanskyi S. Praktychnyi slovnyk synonimiv ukrainskoi movy [Elektronnyi resurs] : blyzko 20 000 synonim. riadiv / S. Karavanskyi. – 4-te vyd., oprats. i znachno dopov. – Lviv : BaK, 2012. – 523 s. – Rezhym dostupu : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001498

bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001498

6. Кімакович І. І. Сміховий дискурс фольклорної та наукової типів свідомості у культуральному ландшафті постмодерну / І. І. Кімакович // Актуальні проблеми слов'янської філології : матеріалів II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції, 20–21 листопада 2015 р. – Запоріжжя : ЗНУ, 2015. – С. 38–44 ; Kimakovych I. I. Smikhovyi dyskurs folklornoї ta naukovoї typiv svidomosti u kulturalnomu landshafti postmodernu / I. I. Kimakovych // Aktualni problemy slovianskoї filolohii : materialiv II Vseukr. nauk.-prakt. internet-konferentsii, 20–21 lystopada 2015 r. – Zaporizhzhia : ZNU, 2015. – S. 38–44.

7. Кононенко В. І. Концепти українського дискурсу / В. І. Кононенко. – Київ-Івано-Франківськ : Плай, 2004. – 248 с. ; Kononenko V. I. Kontsepty ukrainskoho dyskursu / V. I. Kononenko. – Kyiv-Ivano-Frankivsk : Plai, 2004. – 248 s.

8. Красавский Н. А. Эмоциональные концепты в немецкой и русской лингвокультурах : моногр. / Н. А. Красавский. – Волгоград : Перемена, 2001. – 494 с. ; Krasavskiy N. A. Emotsionalnye kontsepty v nemetskoї i russkoї lingvokulturakh : monogr. / N. A. Krasavskiy. – Volgograd : Peremena, 2001. – 494 s.

9. Краснобаева-Чорна Ж. В. Концепт ЖИТТЯ в українській фраземіці : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Жанна Володимирівна Краснобаева-Чорна ; Дніпропетровський національний ун-т. – Дніпропетровськ, 2008. – 20 с. ; Krasnobaieva-Chorna Zh. V. Kontsept ZhYTTYa v ukrainskii frazemitsi : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : spets. 10.02.01 / Zhanna Volodymyrivna Krasnobaieva-Chorna ; Dnipropetrovskiy natsionalnyi un-t. – Dniprpetrovsk, 2008. – 20 s.

10. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Мир сознания в языке / О. О. Селіванова. – Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. – 488 с. ; Selivanova O. O. Svit svidomosti v movi. Mir soznaniya v yazyke / O. O. Selivanova. – Cherkasy : Yu. Chabanenko, 2012. – 488 s.

11. Сміх // Словник української мови : в 11-ти т. [Електронний ресурс] / за ред. І. К. Білодіда // Словник : портал української мови та культури. – Режим доступу : <https://slovnuk.ua/index.php?swrd=%D1%81%D0%BC%D1%96%D1%85> ; Smikh // Slovnuk ukrainskoї movy : v 11-ty t. [Elektronnyi resurs] / za red. I. K. Bilodida // Slovnuk : portal ukrainskoї movy ta kultury. – Rezhym dostupu : <https://slovnuk.ua/index.php?swrd=%D1%81%D0%BC%D1%96%D1%85>

12. Шаховский В. И. Лингвистическая теория эмоций : монография / В. И. Шаховский. – Москва : Гнозис, 2008. – 416 с. ; Shakhovskiy V. I. Lingvisticheskaya teoriya emotsiy : monografiya / V. I. Shakhovskiy. – Moskva : Gnozis, 2008. – 416 s.

13. Laughter [Electronic resource] // Merriam-Webster Thesaurus. – Mode of access : <https://www.merriam-webster.com/thesaurus/laughter>. Accessed 30 Apr. 2020.

14. Caluianu D. Aspects of Emotion Predicates in Japanese : Doctoral dissertation. – Tsukuba : University of Tsukuba, 2002. – 107 p.

15. Gray W. Emotional – Cognitive Structuring : A New Theory of Mind / W. Gray // FORUM for Correspondence and Contact. 1973. – № 5. – P. 1–6.

16. Koestler A. Humour [Electronic resource] / A. Koestler // Encyclopædia Britannica. – Mode of access : <https://www.britannica.com/topic/humor/Laughter-and-emotion>

17. Li-Chi Lee Chen Laughter, Smiling and Their Pragmatic / Interpersonal Functions : An Interactional Linguistic Account / Li-Chi Lee Chen // Concentric : Studies in Linguistics. – 2016. – Vol. 42, № 2. – P. 135–168. – Mode of access : <http://www.concentric-linguistics.url.tw/upload/articlesfs43161209055611819.pdf>

18. Wierzbicka A. Emotions across Language. Diversity and universals / A. Wierzbicka. – Cambridge : Cambridge University Press, 1999. – 360 p.

19. Wortschatz-Portal der Universität Leipzig. Available at : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://wortschatz.uni-leipzig.de/en>

Стаття надійшла до редакції 04.05.2020.

D .Stanko

N. Chendei

LAUGHTER IN MODERN ENGLISH AND UKRAINIAN POLITICAL TEXTS

The paper deals with the semantic features of the representation of the abstract-emotional concept of «laughter» in terms of its central-peripheral structure in contemporary English and Ukrainian political texts. The concept is defined as a complex, culturally labeled, mentally affective notion that has a conceptual, figurative and value meaning and is actualized in dictionaries and political texts by various linguistic means.

The research material includes articles, interviews, debates, messages, political commentaries published in the contemporary English and Ukrainian political press of the last decade and actualizes the abstract-emotional concept of «laughter».

In Ukrainian and English political texts the abstract-emotional concept of «laughter» is perceived through the prism of fun and tears as expressions of happiness and unhappiness, but for the Ukrainian language, laughter is more often associated with the sound and events that cause it.

Cognitive and discourse methods used in the article allow to establish the content and structure of abstract-emotional concept «laughter» not only in everyday life, but in discourse by means of nominal, descriptive and expressive embodiment.

In political speeches, «laughter» is a traditional manifestation of arrogance and contempt; it helps express opposition to ideas, plans, forecasts, actions of the object of ridicule. Although, a person can laugh out loud as a result of happiness, in political texts the token «roar» and its Ukrainian equivalent «pezomamu» denote negative emotional states.

Loud / Homeric laughter is contrasted with silence or giggles. In Ukrainian fiction «giggling» denotes fun, positive emotional reactions, but in the context of political speeches or commentary, this token represents a disparaging attitude towards a subject who laughs in this way or verbalizes manifestations of meanness, inferiority.

The results of the study showed that the abstract-emotional concept of «laughter» is a coherent system, the components of which not only interact, but complement each other, forming a conceptual field. The content of the concept includes everything that a person knows about this phenomenon, emotional associations of different nature.

The verbalization of the concept «laughter» in Ukrainian and English political texts is worked out taking into account its representation in synonyms as well as in free expressions and idioms. Idioms and phraseological expressions clarify the meaning of the concept on the basis of metaphorical similarity to other sentence components that is the object for studying in further works on this topic.

Nominal expressions decipher and express the meaning of the concept, reveal the peculiarities of verbalization of emotions, affective states in the linguistic consciousness of the individual through the lens of political text.

Key words: concept, connotation, meaning, tokens, association, verbalization.